

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA

KLAIPĖDOS STASIO ŠIMKAUS KONSERVATORIJOS IŠORINIO VERTINIMO TRUMPOJI ATASKAITA

IŽANGA

Vizito laikas – 2017 m. rugsėjo 25–29 d.

Vizito tikslas – mokyklos veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Išorės vertintojų komanda:

Vadovaujančioji vertintoja – Anelė Raugienė.

Išorės vertintojai: Darius Talijūnas, Inga Litvinienė, Žydrūnė Pilkauskienė, Violeta Valantukevičienė.

Išorės vertintojai stebėjo 82 veiklas (51 bendrųjų dalykų ir 31 specializuoto muzikos ugdymo veiklą). Vizito metu gilintasi į mokinių ir mokytojų veiklą pamokose, mokyklos vadovų ir personalo darbą, mokiniai stebėti klasėse, koridoriuose, bendrabutyje. Kalbėtasi su Konservatorijos ir Metodinės tarybų nariais, tėvais, socialiniais partneriais, konservatorijos veiklos kokybės įsivertinimo grupe, Vaiko gerovės komisija ir mokiniais. Bendrauta su mokyklos direktore, ugdymą organizuojančiomis skyrių vedėjomis, mokytojais, pagalbos specialistais ir aptarnaujančiu personalu. Išanalizuoti mokyklos veiklos, mokinių pažangos ir pasiekimų fiksavimo dokumentai. Išvadų pagrindimui naudotasi ŠVIS pateiktais duomenimis.

I. KONSERVATORIJOS KONTEKSTAS

Klaipėdos S. Šimkaus konservatorija – gimnazijos tipo mokykla, vykdanči akredituotą vidurinio ugdymo kartu su muzikos ugdymu programą. Konservatorijos savininkas yra ŠMM. Konservatorijoje mokosi išskirtinių gabumų muzikai turintys specialiujų ugdymosi poreikių 15–19 metų mokiniai. 2017–2018 m. m. iš 136 besimokančių mokinių 96 (70 proc.) yra atvykę iš kitų savivaldybių. Konservatorija turi bendrabutį, kuriame apgyvendinami atvykstantys mokiniai. Jiems numatyta galimybė įgūdžių lavinimui ne pamokų metu naudotis konservatorijos patalpomis ir instrumentais. Virš 50 proc. abiturientų įstoja į menų studijas. Strateginis konservatorijos siekis – 2020 m. menų studijas turėtų rinktis 70 proc. abiturientų.

II. KONSERVATORIJOS VEIKLOS STIPRIEJI ASPEKTAI

1. Gyvenimo planavimas (1.1.1. – 3 lygis).

Konservatorijos mokiniams reikiamą profesinio informavimo, konsultavimo ir ugdymo karjerai pagalbą teikia Karjeros ugdymo paslaugų teikimo koordinacinė 6 narių grupė. 2012–2014 m. m. konservatorija dalyvavo 2-uose šalies ugdymo karjerai projektuose. Bendradarbiaujant įstaigos pedagoginiam personalui ugdymo karjerai veikla organizuojama ir vykdoma keliomis kryptimis: konsultavimas, informavimas ir švietimas karjeros ugdymo klausimais, grupiniai užsiėmimai, bendradarbiavimas su socialiniais partneriais, tiriamoji veikla bei renginių organizavimas. Kasmet vyksta mokinių laukiami Sėkmės istorijų renginiai, kuriuose konservatorijos absolventai pristato aktorius, režisierius, kultūros vadybininko specialybes, veda seminarus-praktikumus. Profesinio ugdymo srityje konservatorija aktyviai bendradarbiauja su Klaipėdos universiteto Menų akademija, Jūrų uosto direkcija, Klaipėdos kultūros fabriko, LAMA BPO karjeros specialistais ir kt. Naujausia informacija skelbiama konservatorijos interneto puslapio skyrelyje „Ugdymas karjerai“, kur pateiktas išsamus internetinių adresų, naudingų karjeros ugdymui, sąrašas. Išvada – visos veiklos, padedančios mokiniams projektuoti būsimą asmeninį gyvenimą, karjerą yra paveikios, nes 60 proc. abiturientų įstoja į menų studijas, kiti sėkmingai mokosi kitose studijų programose.

2. Specializuotos veiklos rezultatyvumas (1.2.2. – 3 lygis, išskirtasis aspektas – 4 lygis).

Konservatorija turi ypatingų, originalių muzikinio ugdymo pasiekimų. Ryškūs mokinių pasiekimai tarptautiniuose muzikos renginiuose: **2015 m.** prizinės vietos laimėtos jaunųjų atlikėjų ir ansamblių tarptautiniuose konkursuose Rygoje, Vilniuje, Klaipėdoje, Kaune. **2016 m.** mokiniai tapo laureatais tarptautiniuose konkursuose „Skryžavanni“ Minske, „21st Century Art“ Lonigo (Italija), „VIVA LA MUSICA“, „Naujėne 2016“ Latvijoje, „Gradus ad Parnassum“ Kaune ir kt. 2016 m. tarptautiniuose, šalies ir miesto konkursuose laimėta 19 pirmų, 17 antrų vietų, 15 trečių vietų, 18 diplomų, daug įvairių prizų ir apdovanojimų. **2017 m.** konservatorijos mokiniai buvo geriausi tarptautiniuose konkursuose Lietuvoje, Latvijoje, Italijoje, o pianistų konkurso „Maria Giubilei“ Valtiberinoje (Italija) dalyvė tapo laureate ir laimėjo stipendiją dalyvauti „Mozarteum“ vasaros akademijoje Zalcburge. 2015–2016 m. m. konservatorija išugdė 54 laureatus ir diplomantus, 2016–2017 m. m. – 94. Šie pasiekimai rodo aukštus mokyklos lūkesčius ir sudaromas galimybes jauniems muzikantams. Daugiau kaip pusė baigusių konservatoriją abiturientų renkasi menų studijas (2015 m. – 54 proc., 2016 m. – 57 proc., 2017 m. – 60 proc.) ir sėkmingai studijuoja.

3. Santykiai ir mokinių savijauta (2.3.2. – 3 lygis).

Veikla konservatorijoje vykdoma vadovaujantis bendravimo ir bendradarbiavimo principais. Tai skatina pagarbius tarpusavio santykius ir gyvenimo kokybę konservatorijoje visais lygmenimis. Vertinimo savaitę mokinių santykiai ir savijauta kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas 51,4 proc. stebėtų pamokų. Santykių ir mokinių savijautos tobulinimui dėmesys skirtas 2017–2020 m. konservatorijos strateginiame plane, kuriame išsikelti uždaviniai mokytojų kompetencijų plėtrai – tobulinti gebėjimus atpažinti mokinių elgesio ir mokymosi ypatumus, planuoti ir personalizuoti ugdymą. 2016 m. atlikto tyrimo duomenimis, dauguma (apie 70 proc.) apklaustų mokinių pritarė, kad vyrauja abipusė mokinių, mokytojų, administracijos pagarba ir pasitikėjimas, mokytojai gerbia mokinius kaip asmenybes, klasėje vyrauja šilti santykiai. 83 proc. apklaustų mokinių tėvų didžiujasi, kad jų vaikas mokosi šioje mokykloje, 77 proc. tėvų nurodė, kad konservatorijoje tėvai yra gerbiami, vertinama jų nuomonė. Kalbinti tėvai teigė, kad jų vaikas konservatorijoje jaučiasi gerai, pasitiki klasės vadovu ir mokytojais, bendrabučio auklėtojomis, yra saugus ir jam patinka eiti į mokyklą, nors mokymosi krūvis išties didelis.

4. Veiklos, įvykiai ir nuotyki (2.3.2. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 4 lygis).

Konservatorijoje organizuojamo neformaliojo švietimo turinys tikslingai nukreiptas plėtoti specializuotos konservatorijos ugdymo krypties (muzikos) turinį. Neformaliojo švietimo valandos panaudojamos pagal paskirtį – mokinių saviraiškai. Konservatorijoje veikia 7 meno kolektyvai. Neformaliojo švietimo veikloje dalyvauja visi (100 proc.) konservatorijos mokiniai: 43 (32 proc.) mokiniai lanko 1 kolektyvą, 93 (68 proc.) – kelis. Mokiniai skatinami ir aktyviai dalyvauja konservatorijoje įgyvendinamoje mokymosi ir Klaipėdos kultūros bendruomenės projektinėse veiklose, kuriose ugdomos asmeninės, kultūrinės, socialinės, pažinimo, komunikavimo kompetencijos. Tai ekspedicijos „Misija – Sibiras“ pristatymas, dienos „Mes prieš patyčias“ renginiai, projekto „Dovana Lietuvai“ organizuotos atviros integruotos pamokos-etiudai „Atviri pasauliui ir kaimynams“, parengtas ir nufilmuotas teatrinis etiudas „Lagaminas“, spektaklis „Nebaigtas dienoraštis“, kasmetinės Klaipėdos Puodžių gatvės šventės. Konservatorijos inicijuoti festivaliai „Muzika kviečia kiekvieną I ir II“ apjungė Vakarų Lietuvos savivaldybių muzikos ir meno mokyklų atlikėjus. Mokykloje vykdomi tarptautiniai projektai lavina ne tik atlikėjų raiškos, bet ir komunikavimo užsienio kalbomis kompetencijas.

5. Aplinkų estetiškumas (3.1.2. – 4 lygis).

Konservatorijoje kuriama estetiška aplinka. Šviesi koridorių sienų spalva suteikia jaukumo ir erdvės pojūtį. Stengiamasi sukurti patogias darbo ir poilsio zonas, kurios ypač mėgstamos mokinių per pertraukas. Mokyklos bendrųjų erdvių interjeras (spalvų parinkimas, baldai ir jų išdėstymas, stendai, puošyba, meninės mokinių nuotraukos, garsių pasaulio dailininkų paveikslų reprodukcijos ir kitos detalės) kuria gerą nuotaiką bei mokinių amžiui derantį jaukumą, ugdo darnos jausmą ir gerą skonį. Stenduose iškabinta daugybė spalvingų mokinių veiklą fiksuojančių nuotraukų, kurios atskleidžia mokinių kultūrinės veiklos įvairovę.

6. Mokymasis ne mokykloje (3.2.1. – 3 lygis).

Konservatorijos bendrabutyje įrengtos klasės, kurios pritaikytos grojimui ir kitų užduočių ruošai, yra mažoji sporto salė, skirta kūno kultūros pamokoms ir laisvalaikiui. Šalia sporto salės – mažoji koncertų salė, kurioje vyksta kolektyvų repeticijos, meninės saviraiškos užsiėmimai. Šioje salėje vyksta ir mokinių tradiciniai renginiai („Fuksų krikštynos“, Talentų vakaras, „Šimtadienis“, „Mis Šimkinė“ ir kt.). Tačiau bendrabučio patalpoms reikalinga renovacija – svarbu apsaugoti pastato pamatus nuo drėgmės, be to, gyvenamose patalpose jaučiamas pelėsio kvapas. Mokykla nuosekliai ugdo mokinių kompetencijas ir plėtoja pažintines bei kultūrinės veiklas, sudarydama galimybes mokiniams lankytis ir dalyvauti muziejų, bibliotekų, Klaipėdos koncertų salės ir kitų kultūros institucijų organizuojamose renginiuose. 2015–2017 mokslo metais vyko daug renginių, akcijų, konkursų, vykdyti regiono, šalies ir tarptautiniai projektai: „Building a European orchestra“ („Erasmus+2 partnerystės projektas), mainų projektas su Baltarusijos Molodečno muzikos koledžu, Klaipėdos miesto savivaldybės finansuojamas projektas „Muzika kviečia kiekvieną“ (pastarasis įtrauktas į „Klaipėda – Lietuvos kultūros sostinė 2017“ renginių programą), kurių metu konservatorijos ir partnerių mokiniai įgyja bendrųjų ir atlikėjo raiškos kompetencijų.

7. Vizijos bendrumas (4.1.1. – 3 lygis).

2017–2020 metų strateginis planas, 2017 metų veiklos planas, 2017–2019 m. m. ugdymo planas grindžiami bendrai apmąstytais mokytojų, mokinių tėvų, socialinių partnerių susitarimais. Klaipėdos Stasio Šimkaus konservatorija – gimnazijos tipo mokykla, vykdanči akredituotą vidurinio ugdymo kartu su muzikos ugdymu programą, kurioje savo muzikinius gebėjimus ugdo bei pagrindinį ir vidurinį išsilavinimą įgyja konkurso būdu priimti mokiniai iš Vakarų Lietuvos ir visos šalies. Siekiant kiekvieno mokinio pažangos ir aukštų mokymosi rezultatų konservatorijoje puoselėjamos mokinių bendražmogiškos vertybės, pagarba šalies kultūrai ir istorijai, taikomi inovatyvūs mokymo ir mokymosi metodai. Konservatorijos misija – ugdyti išskirtinių gabumų muzikai turinčius 15–19 metų vaikus pagal specializuoto ugdymo krypties programas (pagrindinio ugdymo antrosios dalies ir vidurinio ugdymo kartu su muzikos ugdymu), atskleisti jų muzikinius gebėjimus, kūrybiškumą, kartu padėti mokiniams tapti atsakingais savo ir valstybės kūrėjais. Mokyklos vizija orientuota į ateities iššūkius švietimui, atitinka nacionalinę (2013–2022 VŠS) bei regiono strategiją.

8. Tikslingas išteklių paskirstymas (4.1.1. – 2 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis).

Materialiniai mokyklos ištekliai panaudojami lanksčiai, kūrybingai. Mokyklos finansavimas yra pakankamas. Be gaunamų asignavimų, konservatorija teikia laikinosios buveinės paslaugas kitų mokyklų studentams. Vadinamosiomis spec. lėšomis, pagal patvirtintą sąmatą, apmokamos einamosios mokyklos išlaidos (pvz.: perkama grožinė literatūra, mokymo priemonės, remontuojamas bendrabutis ir kt.). Konservatorija dalyvauja įvairiuose projektuose, kurie yra finansuojami Europos struktūrinių, savivaldybės biudžeto, kultūros paramos fondų. Projektams vykdyti per 2015 metus gauta 21.040,00 eurų, per 2016 metus – 18.640,00 eurų, per 2017 metų I pusmetį – 15.000,00 eurų. Paramos gaunama ir iš įmonių bei privačių asmenų, gyvenančių Lietuvoje ir užsienyje. Per 2015 metus paramos gauta 3.354,77 eurų, per 2016 metus – 5.144,19 eurų. Dažniausiai gaunama parama yra tikslinė – dalyvavimui tarptautiniuose konkursuose ir festivaliuose. Mokiniais sudarytos sąlygos naudotis esama materialine baze.

9. Pasidalyta lyderystė (4.1.2. – 3 lygis).

Konservatorijos administracija skatina ir palaiko mokytojų bei mokinių lyderystę. Mokiniai įtraukiami į sprendimų priėmimą savivaldos institucijose, skatinamas jų kūrybiškumas (suteikta teisė organizuoti renginius, akcijas) bei partnerystė su mokyklos administracija dėl mokinių poreikių tenkinimo. Iš pokalbių su socialiniais partneriais, Konservatorijos, Metodine, Mokinių tarybomis paaiškėjo, kad lyderiai yra ir mokyklos vadovai, metodinių grupių pirmininkai, atskiri aktyvūs mokytojai. Lyderystė mokykloje daugeliu atvejų pasireiškia, kai bendruomenės nariai individualiai ar kartu su savo kolegomis inicijuoja įvairius renginius, konkursus, festivalius, koncertus, dalijasi savo patirtimi mokykloje ir už jos ribų, koordinuoja projektus. Kiekvienais metais konservatorijos pedagogai regiono muzikos ir meno mokyklose praveda 20–40 meistriško pamokų, organizuoja metodines dienas, surengia daug kitų renginių. 2016 m. publikuotas ir šalies bibliotekoms išdalintas mokytojos G. Zeicaitės sudarytas kūrinių rinkinys Mykolas Kleopas Oginskis „Kameriniai vokaliniai kūriniai balsui ir fortepijonui“ Aukšti mokinių pasiekimai respublikos ir tarptautiniuose konkursuose

rodo, kad dauguma konservatorijos muzikos mokytojų yra ryškūs lyderiai. (žiūr. rodiklio 1.2.2. aprašymą).

10. Mokyklos tinklaveika (4.2.3. – 4 lygis).

Apie konservatorijos veiklą skelbiama dienraštyje „Klaipėda“, kultūros ir meno žurnale „Duryš“. Konservatorijos interneto svetainėje gausu informacijos apie įvairias mokyklos veiklas, aktualias mokiniams, jų tėvams. S. Šimkaus konservatorija atvira pasauliui: bendradarbiauja su partneriais Lietuvoje ir užsienyje (Latvija, Estija, Italija, Rumunija, Vokietija ir kt.). Dalyvavimas „Erasmus+“ projekte sudarė sąlygas mokiniams įvertinti kitų šalių kultūros tradicijas ir dalintis savo patirtimis su bendraamžiais Europoje. Abipusiai naudingi konservatorijos ryšiai su dauguma Klaipėdos miesto kultūros įstaigų, muzikos mokyklomis. Didžiuojamasi buvusiais mokiniais, kurie susiejo savo karjerą su muzika – studijuoja Lietuvoje ar užsienyje arba jau yra profesionalūs atlikėjai. Jie dalijasi savo patirtimi, koncertuoja, pristato savo sėkmės istorijas. Dažnai buvę mokiniai tampa mokyklos rėmėjais. Pasirašytos ilgalaikes bendradarbiavimo sutartys su Vokietijos Brakės m. LIONS ir Klaipėdos m. LIONS klubais dėl paramos sunkiai gyvenančių šeimų gabiems vaikams. Šis bendradarbiavimas teikia įvairiapusės naudos: rėmėjai skyrė metinę stipendiją talentingam mokiniui, įsteigė kelis paskatinamuosius prizus mokiniams, pasiekusiems aukštų rezultatų konkursuose, o konservatorijos mokinių koncertai džiugina Klaipėdos senelių ir vaikų globos namų gyventojus bei ugdo mokinių empatiją, toleranciją. Įvairiapusė gimnazijos partnerystė su Klaipėdos universitetu: bendri renginiai, Universiteto dėstytojai – konkursų komisijų nariai, studijų programų pristatytojai. Tinklaveika formuoja teigiamą konservatorijos įvaizdį Klaipėdos miesto ir šalies lygmeniu.

III. KONSERVATORIJOS VEIKLOS TOBULINTINI ASPEKTAI

1. Pasiekimų visybiškumas (1.2.1. – 2 lygis)

Konservatorijoje sukurtos mokinių pasiekimų vertinimo rekomendacijos, muzikinių dalykų pasiekimų patikrinimo tvarka. Dalykų mokytojai pildė I kurso mokinių išmokimo ir pažangos stebėjimo lentelę, kurioje fiksuojami dalyko išmanymas, žinių lygis bei nusiteikimas mokytis. Mokymosi pasiekimai analizuojami pasibaigus pusmečiui, mokslo metams, tačiau pasigendama fiksuotų sutartų konkrečių tobulinimo priemonių. Greta dalykinių kompetencijų mokytojai planuoja ugdyti socialinę, kultūrinę, kūrybiškumo, asmeninę, pažinimo, komunikavimo, mokėjimo mokytis kompetencijas. Pavyzdžiui, mokėjimo mokytis kompetencija planuota ugdyti 39 proc. stebėtų pamokų, tačiau realiai ši kompetencija ugdyta tik 11 (15,3 proc.). Vizito metu dažniausiai stebėtos tradicinės (72,2 proc.) pamokos, orientuotos į žinių perdavimą, neskaito mokinių noro veikti ir prisiimti atsakomybę už savo pažangą. Stebėtose veiklose retai vyko tikslingas mokinių daromos pažangos indentifikavimas. Vos 3 (4,2 proc.) pamokose mokinio pažanga ir pasiekimai išskirti kaip stiprusis pamokos aspektas, 33 (45,8 proc.) pamokose – kaip tobulintinas. 44 (61 proc.) stebėtose pamokose mokinio mokymosi pažanga nefiksuota arba pasiekimai stebėti epizodiškai, nesieti su pamokos uždavinio įgyvendinimu, neaptarti su mokiniais. Pamokos, organizuojamos vadovaujantis mokymosi pedagoginės sampratos nuostatomis, t. y. aktyvinant mokinio darbą ir atsakomybę už įgyjamą žinias ir kompetencijas, įtakotų kiekvieno mokinio pasiekimų visybiškumą ir pažangos augimą.

2. Ugdymo tikslų pagrįstumas ir sąryšingumas (2.1.1. – 2 lygis).

Iš stebėtų pamokų vertinimo protokolų daroma išvada, kad mokymo(si) uždavinys beveik visose (96,3 proc.) pamokose paskelbtas žodžiu, raštu ar naudojant informacines komunikacines technologijas. Mokymo(si) uždavinio formulavimą, kaip stiprųjį pamokos aspektą, vertintojai nurodė 7,3 proc. stebėtų veiklų, o kaip tobulintiną – 25,6 proc. Tik 15,9 proc. pamokų mokymo(si) uždavinyje įvardytas laukiamas išmokimo rezultatas ir numatyti jo vertinimo kriterijai. 75,6 proc. stebėtų pamokų mokymo(si) uždaviniuose akcentuotos veiklos, bet ne laukiamas mokymosi rezultatas. Tik mažumoje (12,2 proc.) stebėtų pamokų fiksuotas ugdymo kontekstualumas, t. y. keliant ugdymo(si) tikslus ir / ar mokymo(si) uždavinius atsižvelgta į mokinių patirtį, įgytas žinias. Tik pavienėse stebėtose veiklose baigiantis pamokai sugrįžta prie mokymosi uždavinio. Tikslinga būtų keliant ugdymo tikslus atsižvelgti į mokinių asmeninę, socialinę ir kultūrinę patirtį, nuolat grįžti prie laukiamo rezultato pamokoje, o rezultato nepasiekus, tikslus koreguoti, remiantis mokinio poreikiais ir gebėjimais.

Tikėtina, jei mokymo(si) uždavinys būtų orientuotas į aiškų ir konkretų siekiamą rezultatą, paremtą vertinimo kriterijais ir derantį su kompetencijų bei asmenybės ugdymo tikslais, išryškėtų ugdymosi tikslų pagrįstumas ir sąryšingumas.

3. Mokymosi įprasminimas (2.2.1. – 2 lygis).

Prasmingos veiklos, atitinkančios mokinių poreikius, galimybės išgyventi pažinimo džiaugsmą, klysti ir taisyti klaidas fiksuotos 40,3 proc. stebėtų pamokų. Daugumoje (65,9 proc.) stebėtų pamokų vyravo poveikio paradigma – mokytojas formulavo mokymo(si) tikslus ir uždavinius, pamokose taikyti tradiciniai mokymo(si) metodai, tik iš dalies atitinkantys mokinių amžiaus ir turimos patirties poreikius. Mokymosi paradigma fiksuota tik 7,3 proc. stebėtų veiklų. Šiose pamokose sudarytos sąlygos sąmoningam mokymuisi: taikyti aktyvieji mokymo(si) metodai, skirtos tikslingos ir įdomios veiklos, skatinančius mokinius siekti pažangos. Aktyviųjų metodų taikymas, kaip tobulintinas veiklos aspektas, nurodytas 12,2 proc. stebėtų pamokų. Taigi paveikus **mokymosi įprasminimas** dažniau sietas su mokinių jau turima patirtimi (žiniomis) ir / ar realaus gyvenimo pavyzdžiais, rečiau – su įtraukiais, efektyviais, skatinančiais mokinių tyrinėjimą, problemų sprendimą, bendradarbiavimą, partneriškumą mokymo(si) metodais, todėl **konservatorijoje šis veiklos aspektas išskirtas kaip tobulintinas**. Vertintojai akcentuoja, kad organizuojant kasdienį ugdymo(si) procesą prasminga ieškoti įvairesnių, skatinančių mokinių mokymosi aktyvumą, atitinkančių mokinių mokymosi stilių ir amžiaus požymius ugdymo(si) metodų.

4. Diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas (2.2.2. – 2 lygis).

Pokalbyje su Metodine taryba paaiškėjo, kad mokymosi poreikius išsiaiškina klasės vadovai, dalykų mokytojai stebėdami mokinius ir individualiai bendraudami su jais. Daugelyje klasių (grupių) mokinių skaičius nedidelis, todėl mokytojai gerai pažįsta mokinius, žino jų gebėjimus, kūrybiškumo lygį, bet vizito savaitę turimais duomenimis pamokose mokytojai naudojami menkai. Pamokose išorės vertintojai stebėjo įvairių poreikių, gebėjimų ir skirtingu tempu dirbančių mokinių, tačiau tinkamo mokymo turinio diferencijavimo pavyzdžių fiksuota tik pavienėse pamokose, kuriose pagal gebėjimus mokiniams pateiktos skirtingos užduotys. Pamokose mokiniai nuolat stebėti, kilus poreikiui – konsultuoti, bet retai atsižvelgta į mokinio individualius gebėjimus – organizuota vienoda veikla, skirtos tos pačios užduotys. Diferencijavimas, individualizavimas kaip tobulintinas veiklos aspektas išskirtas 9,8 proc. stebėtų pamokų. Jei mokytojai labiau atsižvelgtų į individualius mokinių poreikius, ugdymo turinį pritaikytų pagal mokinių mokymosi stilius, gebėjimus, numatytų skirtingą ugdymo turinio apimtį, diferencijuotų užduočių kiekį, laiką, skirtą užduotims atlikti, bei mokymosi būdus, t. y. suasmenintų mokymą(si), tikėtina, jog didėtų mokinių motyvacija, pasitikėjimas savo jėgomis, noras siekti pažangos ir asmenybės ūgties.

5. Pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys (2.4.1. – 2 lygis).

29,2 proc. stebėtų pamokų mokinių pasiekimai vertinti gerai ir labai gerai, o 71,8 proc. – patenkinamai arba prastai. Pamokose vyravo formuojamasis vertinimas. Pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys stebėtas keliose pamokose, tačiau daugeliu atvejų nepakankamai išnaudotos vertinimo, kaip motyvaciją skatinančio veiksnio, galimybės – stigo informacijos apie individualią mokinio pažangą. Pasiekimų ir pažangos vertinimas retai sietas su mokymosi uždaviniu, neparemtas aiškiais vertinimo kriterijais. Per mažai dėmesio skirta ir abipusiam grįžtamajam ryšiui (dialogui), padedančiam mokytojui vadovauti mokinių mokymuisi, o mokiniams – siekti optimalios sėkmės. Vertinimo savaitę pamokose retai taikytas mokinių įsivertinimas ir draugų atliktų užduočių vertinimas. 25 proc. stebėtų pamokų išorės vertintojai mokinių pasiekimų ir / ar pažangos pamokoje įsivertinimą įvardijo kaip tobulintiną pamokos aspektą. Geros mokyklos koncepcijoje teigiama, kad ugdymasis mokykloje turėtų būti savivaldus: pagrįstas savistaba ir įsivertinimu, t. y. mokymosi kultūros skatinimu, refleksija ir atvirumu. Aiškūs, su mokiniais aptarti užduočių vertinimo kriterijai leistų mokiniams tinkamai analizuoti ir vertinti savo pažangą, o mokytojams sudarytų sąlygas teikti pažangą skatinantį grįžtamąjį ryšį, dėl ko stiprėtų mokinių savivoka ir didėtų motyvacija siekti geresnių mokymosi rezultatų.